

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3348/2021. (VII. 23.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenessége megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Sallai Károly ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú végzése, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 11.Kpkf.670.323/2020/2. számú végzése, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint elsőfokú bíróság 42.K.27.963/2019/7. számú végzése és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint elsőfokú bíróság 42.K.27.963/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadvány és a bíróságok által hozott határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] Ingatlan-nyilvántartási ügyben indult közigazgatási jogvita tárgyában az indítványozó magánszemély mint felperes keresetet nyújtott be jogi képviselője útján a Pest Megyei Kormányhivatallal mint alperessel szemben, tekintettel arra, hogy az alperes 2019. március 18. napján kelt 30327/2019. számú határozatával megváltoztatta az elsőfokú ingatlanügyi hatóság 50116/2018 számú határozatát, és elrendelte az Érd belterületi ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára II/11. sorszám alatt a felperes javára bejegyzett tulajdonjog törlését, és az elővásárlásra jogosult 1/2 tulajdoni hányadának visszajegyzését eredeti rangsorban és jogcímen, egyidejűleg elutasította a felperes tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét. A jogi képviselővel eljáró indítványozó mint felperes a 2020. május 2-án postai úton feladott keresetlevélben az alperes határozatának megváltoztatását, és az elsőfokú hatóság által hozott határozat helyben hagyását kérte. Az alperes védiratában a felperesi kereset elutasítását kérte.
- [4] A Budapesti Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint első fokú bíróság 2019. június 12. napján kelt 42.K.27.963/2019/2. számú végzésével az indítványozó, mint felperes keresetlevelét visszautasította a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés I) pontja alapján. A végzés részletes perorvoslati záradékot tartalmaz, továbbá az indokolásban a bíróság rögzítette, hogy a végzéssel szemben a fellebbezési lehetőség a Kp. 48. § (4) bekezdésén alapul.
- [5] Az indítványozó mint felperes a 42.K.27.963/2019/2. számú végzésből tudomást szerzett mulasztás kapcsán a bírósághoz 2019. augusztus 27. napján igazolási kérelmet terjesztett elő, és azzal egyidejűleg előterjesztette újból a keresetlevelét is. Az igazolási kérelmet – elkészttség okán – az elsőfokú bíróság a 2019. december 12. napján kelt 42.K.27.963/2019/7. számú végzésével elutasította. A felperes egyéni ügyvéd jogi képviselője útján, ügyfélkapun keresztül, 2020. január 13. napján fellebbezést terjesztett elő a 42.K.27.963/2019/7. számú végzéssel szemben.
- [6] A másodfokú bíróság a 11.Kpkf.670.323/2020/2. számú, 2020. május 7. napján kelt végzésével az indítványozó fellebbezését visszautasította. Megállapította, hogy az indítványozó mint felperes egyéni ügyvéd jogi képviselője az elektronikus ügyintézés szabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2019. január 1. napjától hatályos 91. § (1) bekezdése ellenére a keresetlevelet ügyfélkapun és nem cégkapun keresztül nyújtotta be. Utalt arra, hogy a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 104. § (1) bekezdése alapján a keresetlevél vizsgálatának szabályai szerint eljárva a Kp. 48. § (1) bekezdés I) pontja szerint a bíróság a keresetet visszautasítja, ha a beadványok elektronikus előterjesztésére köteles felperes vagy a jogi képviselő a keresetlevelet nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban

meghatározott módon terjeszti elő. Hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 618. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltakra, miszerint abba az esetben, ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó beadványát elektronikus úton, de nem az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CXXII. törvényben (továbbiakban: E-ügyintézési tv.) és a végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a bíróság a fellebbezést visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan. Utalt még arra, hogy ezt az álláspontot támasztja alá a Kúria 2020. március 4. napján kelt Kpfv.VI.37.140/2020/2. számú végzése is. A végzés rögzítette, hogy a végzés elleni fellebbezési lehetőségét – a 2020. április 1. napja előtt hatályos – Kp. 112. § (2) bekezdés első mondatában foglalt rendelkezés biztosítja.

- [7] A másodfokú bíróság tájékoztatása alapján az indítványozó mint felperes fellebbezést terjesztett elő a másodfokú bíróság fellebbezést visszautasító végzésével szemben. Kérte a végzés hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróságnak a fellebbezés érdemi elbírálására és új eljárás lefolytatására történő kötelezését. A fellebbezésben megismételte a keresetlevélben és az igazolási kérelemben foglaltakat. Változatlanul vitatta az alperesi határozat, a keresetlevelet visszautasító és az igazolási kérelmet elutasító végzések jogszerűségét.
- [8] A másodfokú bíróság végzésével kapcsolatosan az indítványozó hivatkozott a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. november 28-29-én megtartott Országos Tanácskozásán elfogadott állásfoglalások közül a 18. számú állásfoglalásra. Utalt arra, hogy a fellebbezés időpontjában (2020. január 13. napján) ez az állásfoglalás volt érvényben, mely egyértelműen kimondta, hogy az ügyfélkapuról érkező beadvány megfelel a Pp. 618. §-ában foglalt feltételeknek, a 618. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak. Az indítványozó hangsúlyozta, hogy a kúriai állásfoglalás közzétételre került, a Kúria honlapján megtalálható. Ezzel szemben a másodfokú bíróság által hivatkozott 2020. március 4. napján kelt Kpkf.VI.37.140/2020/2. számú végzés a beadványa megírásáig nem került közzétételre, továbbá a fellebbezés benyújtásakor – eltérően az előbb említett kúriai állásfoglalástól – az még nem is létezett. Ez a közzétett állásfoglalás kötelezően alkalmazandó – állította az indítványozó mint felperes –, azt a másodfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie. A másodfokú bíróság ezért az indítványozó szerint tévesen értelmezte a Korm. rendelet 91. § (1) bekezdését, és tévesen alkalmazta a Pp. 618. § (1) bekezdését. Sérelmezte, hogy a bíróság az általa hivatkozott kúriai végzést visszamenőleges hatállyal alkalmazta, hiszen a végzés 2020. március 4-i, ugyanakkor a fellebbezést 2020. január 13. napján nyújtotta be. Az alperes érdemi észrevételt nem terjesztett elő.
- [9] A Kúria megállapította, hogy az indítványozó felperes fellebbezésének érdemi vizsgálatára nincs törvényes lehetősége, tekintettel a másodfokú bíróság téves jogorvoslati tájékoztatására.
- [10] A másodfokú bíróság 2020. május hó 7. napján hozta meg a fellebbezéssel támadott végzését. Ennek ellenére ebben a végzésében a 2020. április 1. napja előtt hatályos szabályozásra utalt a fellebbezési joggal kapcsolatban, és a Kp. 112. § (2) bekezdés első mondatában foglalt rendelkezésre alapította a jogorvoslati tájékoztatását. A Kúria azonban rögzítette, hogy 2020. április 1. napjától a Kp. 112. § (1) bekezdése módosításra került, és a módosított rendelkezést a folyamatban lévő perekben is alkalmazni kellett. A megváltozott Kp. 112. § (2) bekezdéséből a másodfokú bíróság által hivatkozott mondat hatályon kívül helyezésre került az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 226. §-ával, 2020. április 1. napi hatállyal. A Kp. 112. § (2) bekezdése 2020. április 1. napjától kizárólag arról rendelkezett, hogy „[a] Kúria végzése ellen nincs helye fellebbezésnek”. A másodfokú bíróság tehát olyan jogszabályi rendelkezés alapján biztosított fellebbezési jogot a felperesnek, amely a végzése meghozatalának időpontjában már nem volt hatályban.
- [11] A Kúria rögzítette, hogy a Kp. 14. § (1) bekezdése szerint a bíróság a maga hatáskörének és illetékességének hiányát hivatalból veszi figyelembe, így – a másodfokú bíróság által tévesen állított jogorvoslati jog alapján előterjesztett – fellebbezést nem bírálhatta el hatáskör hiányában, hanem azt a rendelkező rész szerinti döntéssel vissza kellett utasítania a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazott 104. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 48. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján.
- [12] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtitkár felhívására határidőben kiegészített. Az indítványozó panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozott.
- [13] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú végzése, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 11.Kpkf.670.323/2020/2. számú végzése, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint elsőfokú bíróság

- 42.K.27.963/2019/7. számú és 42.K.27.963/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességét és e végzéseket helyezze hatályon kívül, mert a megjelölt végzések sértik az indítványozó felperesnek a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való, Alaptörvényben biztosított jogát.
- [14] Az indítványozó panaszában előadta, hogy az elővásárlási jogosult megítélése szerint késedelmesen terjesztette elő nyilatkozatát, illetve ellentmondó nyilatkozatokat tett. A jogi képviselője útján postai úton előterjesztett kereseti kérelmét, amit tehát papír alapon terjesztett elő, az elsőfokú bíróság részben téves jogszabályhelyre történő utalással utasította vissza. Az elsőfokú bíróság a visszautasító végzés meghozatalakor többek között nem vizsgálta azt sem, hogy a másodfokú hatóság kellő tájékoztatást adott-e az elektronikus út igénybevételéről, így különösen az elektronikus weboldal linkjét megjelölte-e. Az indítványozó megítélése szerint a jogorvoslati tájékoztatás hibás és hiányos volt.
- [15] Az indítványozó álláspontja szerint Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság 42.K.27.963/2019/7. számú, az igazolási kérelmet elutasító végzése ellentmondásos, mert az elsőfokú bíróság megítélése szerint tudta, hogy az indítványozó elektronikus úton, az első fokon eljáró közigazgatási hatósághoz nyújtotta be az igazolási kérelmet és a keresetlevelet, így a közigazgatási szerv általi átvétel napját kellett volna az érkezés napjaként megállapítania. Az indítványozó véleménye szerint nem állapítható meg kétség nélkül, hogy az elsőfokú bíróság e végzésében az igazolási kérelmet érdemben vizsgálta-e. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. november 28-29-ei Országos Tanácskozásán elfogadott állásfoglalások közül a 18. számú állásfoglalással ellentétesen hozta meg a döntését, egy későbbi, 2020. március 4. napján kelt kúriai döntésre hivatkozással. Az indítványozó véleménye szerint a Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 11.Kpkf.670.323/2020/2. számú, az igazolási kérelem tárgyában hozott végzése a beadványok elektronikus benyújtásának módjára és idejére vonatkozó – az indítványozó által állított – téves jogértelmezésük okán elzárták az indítványozót a jogorvoslathoz való alapjoga érvényesülésének lehetőségétől.
- [16] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [17] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [18] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [19] A Kúria mint másodfokú bíróság Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú végzését az indítványozó jogi képviselőjének 2019. október 9. napján kézbesítették, míg az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2019. december 9-én, határidőben nyújtotta be. Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Kpkf.VI.39.276/2020/2. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [20] Az indítvány e végzés tekintetében az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [21] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint elsőfokú bíróság 42.K.27.963/2019/2. számú végzését az indítványozó jogi képviselőjének 2019. június 23. napján kézbesítették. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság mint elsőfokú bíróság 42.K.27.963/2019/2. számú, az indítványozó mint felperes keresetlevelét visszautasító végzése tekintetében az alkotmányjogi panasz elkészült. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy indítvány e határozatra vonatkozó része az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában írottaknak sem tesz eleget, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki.
- [22] 3.2. Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

- [23] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont első fordulat].
- [24] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ának tárgyi hatálya nem terjed ki az igazolási kérelem tárgyában hozott végzésre. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az igazolási kérelmet elutasító elsőfokú végzést helybenhagyó végzés ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz tekintetében megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt azon feltételnek, mely szerint csak az ügy érdemében hozott vagy eljárást befejező egyéb döntés támadható alkotmányjogi panasszal. Az igazolási kérelmet elutasító végzés nem tekinthető sem az ügy érdemében (vagyis a kereseti kérelemről) hozott bírói döntésnek, sem eljárást befejező döntésnek [lásd például: 3149/2019. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [13]; 3340/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [17]].
- [25] Az Abtv. 43. § (4) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is. A fentiek értelmében az Abtv. 43. § (4) bekezdése a jelen ügyben nem alkalmazható.
- [26] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti követelményt. Emiatt az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdésére hivatkozással a nem az ügy érdemében hozott és nem az eljárást befejező döntések tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatósága további feltételeinek vizsgálatát mellőzte.
- [27] 4. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § (1) bekezdése, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. július 6.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1963/2020.

• • •